

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/233/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014200808
Dátum vydania rozhodnutia:	04.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200808.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: O. J. R., nar. XY, štátna občianka Poľskej republiky, bytom B., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 8486-4/2014-BA zo dňa 07. apríla 2014, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 08. októbra 2015, č. k. 14S/154/2014 - 50, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 08. októbra 2015, č. k. 14S/154/2014 - 50, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 08. októbra 2015, č. k. 14S/154/2014 - 50, podľa § 250j ods. 2 písm. c), písm. d) O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovanej č. 8486-4/2014-BA zo dňa 07. apríla 2014 a vec vrátil správneho orgánu na ďalšie konanie. Žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava rozhodnutie č. 700-0384/2011-23 zo dňa 14. septembra 2011, podľa ktorého žalobkyni ako zamestnankyni zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, Buková 22, nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 07.04.2010. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 8486-4/2014-BA zo dňa 07. apríla 2014 prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave vyplýva, že žalovaná nevykonala dostatočné dokazovanie a svoje rozhodnutie založila iba na konštatovaní, že kontrolou nebolo možné preukázať, že by žalobkyňa reálne vykonávala činnosť ako zamestnanec u zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, Buková 22. Krajský súd má za to, že iba na základe nepreukázaných indícií zo strany žalovanej o možnosti zneužívania slovenského sociálneho systému. Rovnako nepovažoval krajský súd za dostatočne preukázané okolnosti spojené s uzatvorením dohody medzi Slovenskou republikou a orgánmi sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla, že vyzvala zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting prostredníctvom ekonómky, aby predložil doklady preukazujúce reálny výkon činnosti svojich zamestnancov, nakoľko sa zamestnávateľ ani jeho zamestnanci v objekte v čase kontroly nenachádzali. Následne boli predložené štvrtročné správy o vykonaní práce, ku ktorým boli pripojené vizitky z hotelov a reštaurácií. Ďalšie doklady ako objednávky od slovenských subjektov a faktúry za vykonané služby realizované zamestnancami na území Slovenskej republiky zamestnávateľ nepredložil ani po následnej výzve. Žalovaná má za to, že dôkazné bremeno leží nielen na nej, ale aj na žalobkyni a zamestnávateľovi, ktorí si túto povinnosť riadne nesplnili. Žalovaná tiež poukazuje na skutočnosť, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS Varsava a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu. V súlade s čl. 76 ods. 4 základného nariadenia Sociálna poisťovňa vo vzťahu k zamestnávateľovi Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting, ako aj ostatným zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú osoby s nízkym vymeriavacím základom a bydliskom v Poľskej republike, informovala poľskú inštitúciu sociálneho zabezpečenia ZUS Varsava, listom č. 36968-2/2013-BA zo dňa 25. júla 2013, že v prípade zamestnávateľov o. i. Grzegorz Jan Maliński -GM Consulting ide o spoločnosti, ktorých zamestnanci reálne nevykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Varsava listom č. 992900/502/32/2013 zo dňa 10. októbra 2013 tieto skutočnosti akceptovala. Žalovaná má za to, že hoci v liste nie je uvedené, že určenie poľského zákonodarstva platí aj pre žalobkyňu, uvedené sa vzťahuje na každého zamestnanca zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting v čase, za ktorý bola vykonaná kontrola Sociálnou poisťovňou, pobočka Trnava, t. j. za rok 2010 a 2011, pretože z listu vyplýva, že zamestnanci u zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting nepodliehajú slovenskej legislatíve. Vzhľadom na uvedené dôvody potom žalovaná navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/154/2014 - 50 zo dňa 08. októbra 2015 zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporkyne uviedla, že pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Grzegorz Jan Maliński - GM Consulting uzavrela v dobrej viere. Prácu vykonávala v súlade s ustanoveniami zmluvy a pokynmi zamestnávateľa na území Slovenskej republiky a dostávala každý mesiac mzdu. Namietala, že žalovaná nepostupovala podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie a jej nariadení, ale vydala rozhodnutie podľa vnútroštátnych predpisov. Navrhla odvolanie žalovanej zamietnuť a potvrdiť napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Z prvostupňového rozhodnutia žalovanej vyplýva, že Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, IČO: 45 506 108, so sídlom Buková 22, Buková, prihlásil žalobkyňu do poistenia odo dňa 07.04.2010 ako svojho zamestnanca. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: Z. S. K., rod. číslo XY, bytom M..

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy.

Z. S. K. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Vzhľadom na uvedené je potom potrebné konštatovať, že hoci došlo k zániku živnostenského oprávnenia osoby: Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, IČO: 45 506 108, so sídlom Buková 22, Buková, dňa 02.06.2012 nezanikla spôsobilosť fyzickej osoby: Z. S. K., rod. číslo XY, bytom M., byť účastníkom konania, a preto bolo potrebné aj v konaní pred správnym súdom konať aj s Z. S. K., ako účastníkom správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral Z. S. K. podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania Z. S. K., rozhodnutie žalovanej preskúma v rozsahu žaloby a vo veci znovu rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.